

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 24.4.2020 tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2020

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni

Erityisasiantuntija Upi Talsi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
28.5.2020

EU/2020/0858

**EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ MAATALOUS- JA TEOLLISUUS-
TUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN
AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 1388/2013
MUUTTAMISESTA**

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio on 24.4.2020 antanut ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta (COM(2020) 157 final).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta verosiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Autonomisia tariffikiintiöitä tarvitaan tietyille tuotteille, kun niiden tuotanto on unionissa riittämätöntä niitä käyttävien tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotuksen nojalla olisi avattava kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja. Asetus (EU) N:o 1388/2013 saatetaan ajan tasalle kuuden kuukauden välein. Ehdotettuja tariffikiintiöiden muutoksia sovellettaisiin 1.7.2020 alkaen.

2 Pääasiallinen sisältö

Tarkoitus on avata kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja, häiritsemättä kuitenkaan näiden tuotteiden markkinoita. Euroopan unionin neuvosto antoi 17.12.2013 asetuksen (EU) N:o 1388/2013, jotta kyseisten tuotteiden kysyntä unionissa voitaisiin tyydyttää mahdollisimman suotuisin ehdoin.

Ehdotetut toimenpiteet toteutetaan Euroopan unionin yhtenäistariiffiin (Taric) puitteissa. Kyseisten toimenpiteiden soveltamisesta vastaavat jäsenvaltioiden tulliviranomaiset. Kiintiöt jaetaan tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä.

Komissio on tullitaloustyöryhmän avustamana tarkastellut uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat autonomisissa tariffikiintiöissä kannettavia tulleja. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Se kokoontui loppuvuodesta 2019 kolme kertaa ennen kuin tässä ehdotuksessa esitetyistä muutoksista päästiin yhteisymmärrykseen. Kokoukset pidettiin Brysselissä 14.11.2019–24.1.2020. Kokouksissa käsiteltiin hakemuksia 1.7.2020 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi.

Tällä kierroksella oli jätetty yhdeksän hakemusta uusiksi tariffikiintiöiksi ja yhdeksän muutosesitystä voimassa oleviin tariffikiintiöihin. Suomella ei ollut omia hakemuksia, mutta liityimme akrylonitriilikiintiön kiintiömäärän korotuksen ja tavarankuvauksen muutoksen kannattajiin suomalaisen yrityksen otettua asiassa yhteyttä Suomen asianosaisiin viranomaisiin. Valmiita tuotteita käytetään vedenpuhdistuksessa sekä paperiteollisuuden prosesseissa. Lisäksi keskeisenä keskustelunaiheena oli ympäristöön haitallisesti vaikuttavat kemikaalit ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenette-

lyistä ja rajoituksista (REACH-asetus). Tavoitteena on, että REACH-listalla olevat tavarat poistetaan menettelyn piiristä, kun on kehitetty parempi korvaava tuote. Vaarallisten kemikaalien tuontia suspension tai kiintiön turvin ei haluta suosia.

Kyseisen tarkastelun perusteella komissio on katsonut, että on perusteltua avata uusia autonomisia tariffikiintiöitä joillekin sellaisille uusille tuotteille, joita ei tällä hetkellä luetella neuvoston asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liitteessä. Eräiden muiden tuotteiden osalta tavarankuvausta olisi muutettava, uusia Taric-koodeja vahvistettava ja alkuperäistä kiintiömäärää korotettava. Lisäksi liitteestä olisi poistettava tuotteet, joiden tariffikiintiön jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista. Yhden kiintiön voimassaolokautta olisi pidennettävä puolella vuodella. Muutokset on lueteltu asetusehdotuksessa ja sen liitteessä. Asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liite olisi korvattava uudella liitteellä tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi ja selkeyden vuoksi.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä heinäkuuta 2020.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Asetus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetus on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä 13.5.2020.

Asiaa käsitellään Euroopan unionin neuvostossa kevään ja alkukesän aikana. COVID-19-pandemian aiheuttaman tilanteen vuoksi käsittelyssä saatetaan noudattaa tilapäisiä poikkeuksia neuvoston työjärjestyksestä (mm. kirjalliset menettelyt). Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen kesäkuun puolivälin tietämillä.

5 Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liitteessä lueteltujen tariffikiintiöiden soveltamisalaa.

Asetusehdotukseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista tariffikiintiöiden muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 1,1 miljoonaa euroa vuodessa (80 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 20 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahantuontien osalta tulonmenetys olisi 20 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.